

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Barnehage- og utdanningsavdelingen

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036, Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 12/3258	Deres dato: 01.03.2013	Vår ref.: 2013/5036-2 FM-BUA	Saksbehandler: Marit Kvamme	Dato: 21.05.2013

Svar på høring - Endringer i forskrift til introduksjonsloven - fritak fra plikt

Fylkesmannen i Oslo og Akershus viser til Høring – Endringer i forskrift til introduksjonsloven, i brev av 01.03.2013 fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Fylkesmannen ønsker å gi følgende merknader til nytt forslag til § 3 Fritak fra plikt til opplæring på grunn av tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk, jf. introduksjonsloven § 17 fjerde ledd.

Fylkesmannen har ingen særskilte kommentarer til nytt pkt a).

Fylkesmannens merknader er først og fremst knyttet til forskriftens § 3, punkt b)
”gjennomført opplæring i norsk eller samisk i henhold til læreplaner for faget i grunnskolen eller videregående opplæring, og hvor det er satt karakter i faget, eller...”.

Fylkesmannen i Oslo og Akershus mener leddet *«og hvor det er satt karakter i faget»* bør strykes, slik at det er tilstrekkelig for fritak at vedkommende *”har gjennomført opplæring i norsk eller samisk i henhold til læreplaner for faget i grunnskolen eller videregående opplæring”*.

Fylkesmannens begrunnelse:

Rett og plikt til opplæring gjelder for utlending mellom 16 og 55 år som har fått oppholdstillatelse etter utlendingsloven, som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Nedre aldersgrense er satt til 16 år, fordiplikten til grunnskoleopplæring opphører ved 16 år. Ved å sette denne grensen, har man ønsket å fange opp personer som har kommet til Norge like før de fylte 16 år, og som derved ikke har rukket å lære seg tilstrekkelig norsk gjennom den obligatoriske grunnskoleopplæringen innen fylte 16 år, jf. Ot.prp. nr. 50 (2003-2004) punkt 7.3.2 og 7.5.2.

I brev av 07.03.2008 uttaler Integrerings- og mangfoldsdirektoratet: *”En naturlig språklig forståelse av introduksjonsloven § 17 er at man får plikt i det man fyller 16 år dersom man har fått en tillatelse som danner grunnlag for bosettingstillatelse og har ankommet Norge før*

man fylte 16 år. Med betegnelsen "fyller 16 år" menes at plikten inntreer fra og med den dagen man fyller 16 år."

Nyankomne elever i grunnskole og videregående skole får gjerne vedtak om særskilt språkopplæring etter opplæringsloven §§ 2-8 eller 3-12, og følger som oftest norskplanen *Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter* i den første fasen. Denne læreplanen er ment å skulle brukes i en overgangsfase og det skal ikke gis vurdering med karakter så lenge elevene følger denne læreplanen.

Fylkesmannen har sett eksempel i klagesak på at en elev som kom til Norge som 15 åring, har hatt opplæring etter *Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter* i tre år, dette vil på 9. og 10. trinn i grunnskolen, samt i Vg1. Når vedkommende skal søke om permanent opphold etter 3 år, og søker om fritak fra plikten etter introduksjonsloven § 17, får hun ikke fritak, siden hun ikke har hatt vurdering i norsk med karakter. I antall timer har eleven imidlertid hatt langt mer opplæring i norsk og samfunnsfag enn det man får i de 300 (600) timene etter introduksjonsloven. Praktisering av gjeldende regelverk innebærer altså at elever med 3 års skolegang i Norge som får opplæring etter gjeldende læreplaner, ikke får fritak fra plikten siden de ikke har vurdering med karakter. Fylkesmannen mener at å kreve dette er å pålegge elever i grunnskole/videregående skole en urimelig og unødvendig byrde.

Elever som går i ordinær grunnskole og/eller videregående opplæring og deltar i, og følger opplæringen etter godkjente læreplaner som ordinære elever, bør etter Fylkesmannens vurdering være fritatt fra plikt til opplæring i norsk og fritatt fra plikt til å avlegge prøve i norsk etter introduksjonsloven med forskrifter.

Med hilsen

Grethe Hovde Parr
utdanningsdirektør

Marit Kvamme
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.